

Suomen luonnonsuojeluliiton Varsinais-Suomen piiri ry
Martinkatu 5
20810 Turku
varsinais-suomi@sl.fi

Kaarinan kaupunki

LAUSUNTO KAARINAN KAUPUNGIN TALOUSMETSIEN METSÄNHOIDOSTA

Suomen luonnonsuojeluliiton Varsinais-Suomen piiri kannustaa Kaarinan metsäsuunnitelman toteuttamiseen esitetyssä muodossa, jossa kaupungin omistamia metsiä hoidetaan kestävästi ja moniarvoisesti ja metsien hoidossa siirrytään jatkuvan kasvatuksen menetelmiin. Taloudellinen tuotto ei voi olla kaupungin metsien tärkein tavoite vaan ensisijaisesti tulee huomioida metsien monikäyttöarvot. Kaarinalla on 1200 hehtaaria metsiä, joista puolet on taajamametsiä. Taajamametsille on jo olemassa oma ohjeistus koskien luonnonhoitotöitä, mutta kaupungin talousmetsien osalta ei ole päästy vastaavalle tasolle. Yleinen mielipide on kuitenkin selvästi avohakkuista vastaan myös Kaarinassa. Luonnon monimuotoisuutta on turvattava myös talousmetsien hoidossa. Monimuotoisuuden säilyttäminen vaatii lajistokartoituksia, kuten kääpien, sammalten ja linnuston inventointeja.

Luonnoltaan rikas tammivyöhykkeellä sijaitseva Kaarina ansaitsee hyvän ja moniarvoisen metsien käyttösuunnitelman. Suunnitelmassa on syytä edistää täysimääräisesti luonnon monimuotoisuuden suojelua, ilmastonmuutoksen hillintää sekä vetovoimaisen asuin- ja virkistysympäristön tarjoamista kaupunkilaisille.

Arvokkaimmat metsät tulee suojella ensisijaisesti luonnonsuojelulailla tai toissijaisesti kaavoituksessa s-alueina. METSO III--luokan kohteissa tulisi arvioida mahdollisuutta niiden luontaiseen kehittymiseen II--ja I-luokkaan oikein suunnitelluilla käsittelymenetelmillä tai jättämällä ne ilman toimenpiteitä.

Kaupungin esimerkki on parhaimmillaan muitakin metsänomistajia kannustava ja siksin erittäin kannatettava. Luonnonmukaisten metsätoimien edistäminen edellyttää, että luonnonsuojelu talousmetsissä hoidetaan ajoissa. Tämä tarkoittaa mm. METSO-kauppoja ja nuortenkin jalopuuesiintymien kuvioimista säästöalueiksi. Lisäksi tarvitaan myös monipuolisempaa luonnonhoitoa, kuten lehtoja, joissa on saatavilla runsaasti kaikenlaista lahoppua. Vain tarkentuvan tiedon perusteella hemiboreaalisien vyöhykkeen arvokkaita kohteita voidaan vaalia. Kaupungin metsien METSO-inventoinnin (2011) jälkeen joitakin arvokkaita kohteita on avohakattu sekä jäänyt asuinrakentamisen jalkoihin ja toisaalta vain muutama kohde on toistaiseksi päätynyt suojelualueeksi. Erityisen tärkeää on, että metsiä suojellaan hiilivarastoina ja hiilinieluinä. Kaupungin uudisrakentamista ei tule suunnata rakentamattomille metsäalueille, varsinkaan yli 100-vuotiaisiin metsiin.

Kaarinan metsien käsittelyssä tulee siirtyä pääsääntöisesti ja mahdollisimman nopeasti jatkuvaan kasvatukseen, mikä säästää myös lajeille tärkeää alikasvostoa. Näin lisätään metsien hiilensitomisen kokonaismäärää ja parannetaan metsien monimuotoisuutta sekä saavutetaan omistajille usein parempi tuotto metsästä muiden hyötyjen lisäksi. Metsänhoitoyhdistykset voivat

väittää muuta; niillä onkin kyseessä omat taloudelliset intressit palveluiden myyntinä. On myös huomioitava, että monet muut kunnat ja kaupungit kuten Turku ja Lieto ovat siirtyneet tai siirtymässä jatkuvan kasvatuksen menetelmien käyttöön metsissään.

Suomi on sitoutunut pysäyttämään metsien monimuotoisuuden heikkenemisen vuoteen 2020 mennessä. Nykyisillä metsien hakkuumäärillä ja käsittelytavoilla monimuotoisuuden heikkeneminen Suomen metsissä jatkuu edelleen, joten yksittäisten kuntien ja kaupunkien metsäsuunnitelmat voivat oikein tehtyinä ja toteutettuina hidastaa tai kääntää kehitystä paikallisesti parempaan suuntaan. Kaarinan kaupungin metsien hakkuista ei tule lisätä, vaan vähentää. Kaikissa metsien käsittelyissä tulee ottaa huomioon metsien luonto-, maisema- ja virkistysarvot, ekologiset yhteydet sekä asukkaiden vaikutusmahdollisuudet. Kaupunkimetsänhoidossa metsien toimenpiteiden täytyy perustua kuviotasolla yksilöitävissä olevaan syyhyn.

Suomen luonnonsuojeluliiton Varsinais-Suomen piiri kannattaa ja kannustaa Kaarinan metsäkiinteistöjen liittämistä FSC-sertifioinnin piiriin, sillä järjestelmä huomioi metsäluonnon suojelun olennaisesti PEFC--merkkiä paremmin. PEFC--merkki ei oikeastaan tuo kaupungin metsien käsittelylle mitään lisäarvoa ja monet muut ehdotetut toimenpiteet onneksi ylittävät selvästi puutteellisen sertifioinnin tavoitteet. Piiri pitää tärkeänä, että metsien metsävara- ja luontotietojen päivittämistyötä jatketaan edelleen ja että esitetään perustellut kuviokohtaiset suunnitelmat toimenpiteille, joiden toteuttamisessa on noudatettava varovaisuusperiaatetta.

Avohakkuista voidaan luopua siirtymäajan jälkeen ja siirtymäajan puitteissakin avohakkuille tulee mahdollisuuksien mukaan tarjota vaihtoehtoja. Nykyään tasaikäisten ja -lajisten (tylsien) metsien erirakenteistaminen tulee kuitenkin sallia. Poimintahakkuissa (rajataan valtapuuston poiston osalta 20%, raskaammat hakkuut ovat siemen- tai suojuspuuhakkuista) voidaan tehdä pieniä aukotuksia. Jalopuiden lisäksi lehtipuista erityisesti tiheikköjen, vanhojen haapojen ja raitojen säästäminen on tärkeää luonnon monimuotoisuussyistä. Vain erityisistä syistä voidaan tehdä pienialaisia avohakkuista. Hakkuuaukion pinta-alan ylärajaksi asetetaan 0,5 ha. Hakkuuaukioilla kielletään maan muokkaus, ojamätästys ja kantojen nosto. Avohakkuista pidättäminen säästää metsiä myös myrskytuhoilta, sillä avohakkuiden jälkeen viereisten kuvioiden metsät ovat alttiita tuulituhoille. Näin vähennetään myös hiilipäästöjen määriä, estetään maaperän pilaamista ja sen eliöstön tuhoutumista. Ojitettujen metsien vesitalous tulee palauttaa tasapainoon tukkimalla ja patoamalla ojia sekä kaivamalla laskeutusaltaita ja ennallistamalla kosteikkoja. Metsiä ei saa laisinkaan hakata touko-heinäkuun aikana. Tämä suojaa mm. lintujen pesimäaikaa ja kaupungin metsiä myös metsävaurioilta ja juurikäävältä.

Suomen luonnonsuojeluliiton Varsinais-Suomen piiri ry

16.3.2020

Saija Porramo
Puheenjohtaja

Pia Roering
Varapuheenjohtaja